

-
- Орчин цагийн Цагдаагийн алба хаагчийн имидж
- 1.1 Дугарын Бат-Эрдэнэ, Цагдаагийн хошууч, Сүхбаатар дүүрэг дэх Цагдаагийн газрын Замын цагдаагийн хэлтсийн чиглэлийн ахлах зохицуулагч
 - 1.2 Товч танилцуулга
 - 1.3 Түлхүүр үг
 - 1.4 Оршил

ХОЁР. ҮНДСЭН ХЭСЭГ

2.1 Цагдаагийн алба хаагчийн болоод байгууллагын имиджийн асуудал

- 2.1.1 Имиджийн тухай ойлголт
- 2.1.2 Цагдаагийн алба хаагчийн болоод байгууллагын имиджийн ойлголт
- 2.1.3 Цагдаагийн алба хаагчийн имидж хэрхэн бий болдог тухай
- 2.1.4 Өнөөгийн цагдаагийн алба хаагчдын имидж ямар төвшинд байгаа тухай

2.2 Цагдаагийн алба хаагчийн имиджийг эерэг талаас түгээх асуудал

- 2.2.1 Цагдаагийн алба хаагчийн хувь хүний хандлага түүнийг төлөвшүүлэх тал дээр анхаарах
- 2.2.2 Боловсон хүчний зөв бодлого явуулах
- 2.2.3 Орчин цагтайгаа хөл нийлүүлсэн мэдлэг, чадвартай цагдааг бий болгох асуудал

2.3 Цагдаагийн алба хаагчийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг сурталчлах

- 2.3.1 Энтертаймент цуврал нэвтрүүлэг бэлтгэн хүргэх
- 2.3.2 Автомашины болон хувийн камерыг хэрэглэж хэвшүүлэх

ГУРАВ. ДҮГНЭЛТ, САНАЛ

ДӨРӨВ. НОМ ЗҮЙ

Өнөөгийн Монголын нийгэмд цагдаагийн алба хаагчийн болоод байгууллагын имидж хэрхэн үнэлэгдэж байгаа талаар болон түүнийг эерэг талаас хэрхэн түгээх талаар судалгаа хийн санал дэвшүүлэхийг зорилоо.

СУДАЛГААНЫ АРГА

Тус судалгааны ажлыг хийж гүйцэтгэхдээ социологийн судалгааны аргуудаас доорх аргуудыг авч хэрэгжүүлсэн. Үүнд:

- Баримт шинжилгээний арга
- Анализын арга

СУДАЛГААНЫ ОБЪЕКТ

Энэ удаагийн илтгэлийн судалгааны ажлаараа сонгосон сэдэвтэйгээ холбогдуулан Цагдаагийн байгууллагын имидж болон өнгө төрхийн тухай ойлголт, өнөө цагт тулгамдаж буй асуудал, үүсэх эрсдэлийн тухай ерөнхий судалгааны аргыг явууллаа.

ИЛТГЭЛИЙН ОНОЛЫН БОЛОН ПРАКТИК АЧ ХОЛБОГДОЛ

Тодорхой үр дүнтэй үйл ажиллагаа, зорилтот арга хэмжээг зохион байгуулах талаар өөрийн саналаа гаргаж өгснөөр тухайн тулгамдаж буй асуудлыг илтгэлээрээ дамжуулан шийдэх арга замыг тодорхойлж өгөх ач холбогдолтой гэж үзэж байна.

ТҮЛХҮҮР ҮГ¹

- Анализ – бүхэл зүйлийг түүний бүрэлдэхүүн хэсэг нэгжид нь сэтгэхүйдээ салган хувааж задлах үйл явц
- Синтез – танин мэдэгдсэн нэгж, салангид хэсгүүдийг нэг цогцод оруулан сэргээн холбож, нэгтгэн дүгнэх сэтгэхүйн үйлдэл
- Имидж- шинж төрх, нэр хүнд
- Байгууллагын имидж - хамт олны шинж төрх, нэр хүнд, нийгэмд эзэлж буй байр суурийн тухай ойлголт

НЭГ. УДИРТГАЛ ХЭСЭГ ОРШИЛ

¹Монгол хэлний их тайлбар толь www.mongoltoli.mn

Орчин үед хүмүүс "имидж" гэх үгийг ямар нэгэн орчуулгагүйгээр тодорхой хэмжээнд ойлгодог болжээ. Түүгээр ч барахгүй олны өмнө ил байдаг урлаг, спорт, улс төрчдийн тухай болон имиджийнх нь талаар ам уралдан ярих дуртай. Чухамдаа "Имидж" гэдэг нь шинж төрх, нэр хүнд гэсэн утгатай англи үг. Тиймдээ ч хүний гадаад дүр төрх болон дотоод сэтгэл зүйн өвөрмөц шинж, онцлог байдлын илэрхийлэл болдог байна. Зөвхөн үс засалт, хувцаслалтаар тогтохгүй өөрийгөө илэрхийлэх чадвар болон бусдад төрүүлсэн сэтгэгдлийн нийлбэр нь имидж болдог. Нөгөө талаас имидж нь тухайн хүнд өгч байгаа бусдын үнэлэлт юм. Тэгэхээр имидж гэдэг асуудал нь нэр хүндээс илүү өргөн хүрээтэй ойлголт гэж хэлж болох байна. Хувь хүний имиджээс гадна хамт олон, байгууллага нэгж, цаашлаад улс үндэстний имидж гэх асуудал яригддаг. Яг үүнтэй адилаар Цагдаагийн алба хаагчдын имиджийн асуудал яригддаг нь Цагдаагийн алба хаагчид өдөр тутмын үйл ажиллагаагаа явуулахдаа хувцаслалт, биеэ авч яваа байдал, иргэдтэй харьцаж буй харилцааны соёл зэрэг олон зүйлээс шалтгаалан иргэд дундах Цагдаагийн алба хаагчийн имидж буюу үнэлэмжийн асуудал байдаг бөгөөд энэ нь эерэг болон сөрөг талаас буурах, өсөх хандлагатай байдаг. Тэгвэл цагдаагийн алба хаагчийн болон байгууллагын имидж нь хэрхэн бүрэлдэн тогтож иргэд, олон нийтэд түгдэг талаар, өнөөгийн Монголын нийгэмд цагдаагийн алба хаагчийн имидж хэрхэн тодорхойлогдож байгаа талаар, хэрхэн эерэг талаас цагдаагийн алба хаагчийн имиджийг түгээх тухай асуудал дэвшүүлэн судалгаа хийж асуудлыг шийдвэрлэх талаас миний бие санал дэвшүүлэхийг зорилоо.

ХОЁР.ҮНДСЭН ХЭСЭГ

2.1 ЦАГДААГИЙН АЛБА ХААГЧИЙН БОЛООД БАЙГУУЛЛАГЫН ИМИДЖИЙН АСУУДАЛ

2.1.1 Имидж гэж юу бэ?

²"Имидж" хүмүүс энэ үгийг ямар нэгэн орчуулгагүйгээр тодорхой хэмжээнд ойлгодог болжээ. Түүгээр ч барахгүй олны өмнө ил байдаг урлаг, спорт, улс төрчдийн тухай болон имиджийнх нь талаар ам уралдан ярих дуртай. Чухамдаа "Имидж" гэдэг нь шинж төрх, нэр хүнд гэсэн утгатай англи үг. Тиймдээ ч хүний гадаад дүр төрх болон дотоод сэтгэл зүйн өвөрмөц шинж, онцлог байдлын илэрхийлэл болдог байна. Зөвхөн үс засалт, хувцаслалтаар тогтохгүй өөрийгөө илэрхийлэх чадвар болон бусдад төрүүлсэн сэтгэгдлийн нийлбэр нь имидж болдог. Нөгөө талаас имидж нь тухайн хүнд өгч байгаа бусдын үнэлэлт юм. Хэн нэгэнтэй уулзахад ердөө л эхний дөрвөн секундэд имиджийн эхний сэтгэгдэл төрнө. Гэтэл энэ хугацаа хоёр хүн зөвхөн гар барих, амар мэндээ мэдэх төдийд л өнгөрнө. Тэгэхээр хүний нэр, яриа, хувцаслалт зэрэг нь эзнээ юунаас ч өмнө илэрхийлчихдэг гэсэн үг. Ер нь хүмүүсийн имиджийг бүрдүүлж буй зүйлд гэр орон, ажлын байр, нийгэмтэйгээ харилцаж буй өөрийн хүрээлэл хүртэл ордог байна. Хүн бүр өөрийн имиджтэй байдаг. Зөвхөн нэртэй цуутай хүмүүсийн хүрээнд ойлгож болохгүй. Нийгэмд байр суурь эзлэх, сайхан амьдрахыг хүсдэг жирийн нэгнээс улс төр, урлаг, эдийн засаг, бизнесийн салбарын хүмүүст хамаарах өргөн ойлголт. Сэтгэл судлаач Жерард Неренберг хэлэхдээ, "Юу ярьж байгаа нь чухал биш, яаж ярьж байгаа нь чухал. Хүмүүсээс гарах хөдөлгөөн, алхаа гишгээ, сууж буй байрлал нь ч тухайн хүний имидж болж байдаг" гэжээ.

Тэгэхээр имидж гэдэг асуудал нь нэр хүндээс илүү өргөн хүрээтэй ойлголт гэж хэлж болох байна. Хувь хүний имиджээс гадна хамт олон, байгууллага нэгж, цаашлаад улс үндэстний имидж гэх асуудал яригддаг.

Тухайлбал Ирланд хүмүүс харамч, Герман хүмүүс арвич нямбай, Еврэй хүмүүс ухаантай гэх мэтчилэн. Гэлээ гээд Ирланд хүмүүс бүгд харамч, Герман хүмүүс бүгд арвич нямбай, Еврэй хүмүүс бүгд ухаантай гэсэн үг биш бөгөөд тэнэг Еврэй хүн байж л таараа. Үүнээс үзэхэд имидж гэдэг нь бас нэг талаар харьцангуй ойлголт гэж хэлж болно. Өөрөөр хэлбэл Еврэй хүмүүс дундаас суут ухаантан, философич, гайхалтай нээлтүүдийг хийсэн эрдэмтэд их байдаг тул Еврэй хүмүүсийг харах хүмүүсийн өнцөг нь Еврэй хүмүүс ухаантай гэсэн имиджийг бүрдүүлсэн учир хүмүүс Еврэйчүүд ухаантай гэж ярьдаг.

Яг үүнтэй адилаар Цагдаагийн алба хаагчдын имиджийн асуудал яригддаг нь Цагдаагийн алба хаагчид өдөр тутмын үйл ажиллагаагаа явуулахдаа хувцаслалт, биеэ авч яваа байдал, иргэдтэй харьцаж буй харилцааны соёл зэрэг олон зүйлээс шалтгаалан иргэд дундах Цагдаагийн алба хаагчийн имидж буюу үнэлэмж буурах өсөх асуудал яригддаг. Үүнийг даган дийлэнх алба хаагчийн имиджээс үүдэн байгууллагын нэр хүнд, иргэд дунд эзлэх байр суурь, иргэдийн хандлага зэрэг маш өргөн хүрээтэй ойлголт юм.

2.1.3 Цагдаагийн алба хаагчийн имидж хэрхэн бий болдог тухай

² Б.Батбаяр "Өдрийн сонин" 2008.10.14-ны өдрийн дугаар 4-р тал

Тэгвэл имидж нь хэрхэн бүрэлдэн тогтож иргэд, олон нийтэд түгдэг бэ? Цагдаагийн алба хаагчийн имидж нь ихэвчлэн иргэд асуудал гаргаад цагдаагийн байгууллагад хандах, аль эсхүл ямар нэгэн зөрчил гаргаж саатуулагдах, цагдаагийн алба хаагчаас ямар нэгэн туслалцаа авах /зам асуух/ гэх мэт тодорхой хэмжээгээр харилцаа үүсгэн хоромхон хугацааны дотор ямар нэгэн сэтгэгдлийг өөртөө үлдээдэг. Энэ мэтчилэн хувь хүнд үлдсэн энэхүү имидж төсөөллүүдийн нийлбэр нь Монголын нийгэм дэх Цагдаагийн алба хаагчдын имидж, дүр төрх, нэр хүндийг илэрхийлдэг гэсэн үг бөгөөд цаашлаад байгууллагын нэр хүндийн асуудал яригдана гэсэн үг юм. Би тодорхой хэмжээний судалгааг авч үзэхэд Цагдаагийн алба хаагчдын имидж иргэд олон нийтэд дараах байдлаар бий болдог. Тухайлбал:

а/ Иргэд цагдаагийн алба хаагчидтай харьцахад үлдэх сэтгэгдэл.

Цагдаагийн алба хаагч бүр иргэдтэй харилцахдаа хүн болгон харилцан адилгүй зан төлөвийг үзүүлж байдаг. Тухайлбал эрүүгийн мөрдөгч иргэнийг сэжигтнээр татаж, таслан сэргийлэх арга хэмжээ авах, дүрэм зөрчсөн жолоочид торгуулийн арга хэмжээ ногдуулах гэх мэт үйл ажиллагаанд тухайн иргэнд эерэг сэтгэгдэл төрүүлэх нь хэцүү бөгөөд ихэвчлэн сөрөг сэтгэгдэл үлдээдэг. Үүнтэй адилаар хөгжлийн бэрхшээлтэй болон хөгшин хүнийг зам хөндлөн гаргаж өгөх, жолоочид хариуцлага оногдуулахгүйгээр сануулан явуулах, иргэдэд туслах, нийгмийг цочроосон хүнд гэмт хэрэг үйлдсэн этгээдийг олж тогтоон баривчлах, сайн үйлсийн аян зохион байгуулах гэх мэт явдал нь иргэдэд эерэг сэтгэгдэл төрүүлэх тохиолдох нь элбэг байдаг. Ихэвчлэн иргэдтэй харьцаж буй зан төлөв, харилцааны соёл, гаднах төрх гэх мэт олон зүйлсээс шалтгаалж энэхүү имидж нь бүрдэж байдаг. Өөрөөр хэлбэл Цагдаагийн байгууллагын имидж нь хамгийн анхан шатны иргэдтэй хамгийн ойр байж харьцдаг замын цагдаа, хөдөлгөөнт эргүүлийн алба хаагчдаас Монголын цагдаагийн нэр, төр, үнэлэмж тодорхойлогдож байна гэсэн үг юм.

б/ Цагдаагийн байгууллагаар үйлчлүүлэх үед

Цагдаагийн алба хаагчид ажил үүргээ гүйцэтгэхдээ мэдээч хэрэг шуурхай тасралтгүй байх ёстой гэсэн хэдий ч цагдаагийн байгууллага нь хязгаартай байдаг. Цагдаагийн байгууллага дуудлага мэдээлэл хүлээж аван шуурхай хэргийн газарт очсон ч гэсэн гэмт хэрэг, зөрчил аль хэдийн үйлдэгдэж гэм буруутай этгээд хэргийн газраас зугтсан байх тохиолдол нэлээдгүй байдаг. Энэ үед хохирогч этгээд нь буруутай этгээдийг олж тогтоож хохиролгүй болгож өгөхийг хүсэхээс гадна тодорхой хэмжээний сэтгэл санааны болон бусад дэмжлэг туслалцааг хүсэж байдаг энэ үед хохирогчид үлдээсэн сэтгэгдэл нь мөн л адил энэхүү имиджийг бүрдүүлэхэд чухал ач холбогдолтой байдаг.

в/ Замын хөдөлгөөнд оролцох үед

Автомашин иргэдийн хувьд хэрэглээ болсон энэ үед замын хөдөлгөөний ачаалал их, зам тээврийн осол, хэрэг ихээр үйлдэгдэж буй энэ үед замын хөдөлгөөн зохицуулах, хянан, шалгах үүрэг бүхий замын цагдаагийн алба хаагчид бусад алба, нэгжээс илүүтэйгээр иргэдтэй хамгийн ихээр харилцаж байдаг билээ.

Замын хөдөлгөөний дүрэм зөрчсөн иргэд өөр хүмүүс бүгд дүрэм зөрчиж байхад ганцхан намайг саатуулан арга хэмжээ ногдууллаа, торгууль ихээр хийж улсын төсвийг бүрдүүлэх гэлээ гэсэн буруу, ташаа ойлголт иргэдэд үлдээж болохгүй нь маш чухал бөгөөд үүнд харилцааны ур чадвар маш чухал ач холбогдолтой юм. Өөрөөр хэлбэр цагдаагийн байгууллагын нүүр царай нь Замын цагдаагийн алба хаагчид юм. Өнөөдөр Монголын нийгэмд Цагдаагийн алба хаагчид том жийптэй хүнийг яаж ч чадахгүй хирнээ ядарсан иргэдэд хатуу ханддаг гэх мэт имидж нэлээдгүй тархсан нь нууц биш.

г/ Мэдээлэлтэй байж иргэдэд мэдээлэл өгөх

Алба хаагчид УИХ, Засгийн газраас шинээр батлагдан мөрдөгдөж буй хууль тогтоомж, түүнд нийцүүлэн гаргасан дүрэм, журмын талаар мэдээлэлтэй байх нь чухал. Өөрөөр хэлбэр гудамж замд эргүүл, хяналт хийж буй замын цагдаагийн алба хаагчаас иргэд энэ төрлийн мэдээллийг авахыг хүсдэг гэсэн үг юм. Тиймээс алба хаагчдыг мэдээллээр хангаж байх нь чухал гэсэн үг бөгөөд иргэд ямар нэг зүйл асуухад мэдэхгүй байх нь цагдаагийн байгууллагын имидж бүрдүүлэлтэд сөрөг нөлөө үзүүлэх магадлал их гэсэн үг юм.

д/ Цагдаагийн хэлтэс, тасаг, нэгжийн байрны тохижилт

Иргэд ямар нэгэн байдлаар цагдаагийн хэлтсээр үйлчлүүлэх үед иргэдэд үлдэх сэтгэгдэл нь Цагдаагийн байгууллагын имиджэд чухал ач холбогдолтой байдаг. Тухайлбал цагдаагийн хэлтсийн байраар орох үед бохир, заваан, эмх цэгцгүй байх, хүлээлгийн өрөө, сандал байхгүй байх гэх мэт нь цагдаагийн байгууллагын нэр хүндэд халтай гэсэн үг юм.

е/ Ойр дотнын хүний үзэл бодол

Өөрөө ямар нэгэн байдлаар цагдаатай харилцаж үзээгүй эсхүл ямар нэгэн байдлаар цагдаагийн байгууллагаар үйлчлүүлж үзээгүй хүмүүс өөрийн ойр дотно, найз нөхөд, төрөл садны хүний яриа, хэвлэл мэдээллийн байгууллага, цахим ертөнцөөс цагдаагийн байгууллагын тухай ойлголт авах нь элбэг байдаг. Энэ нь цахим орчинд иргэд үзэл бодол, бухимдлаа илэрхийлэхэд цагдаатай ямар нэгэн байдлаар огт харилцаж үзээгүй хүн мэдээлэл аван ямар ч шалтгаангүйгээр цагдаагийн байгууллага, алба хаагчийг үзэн ядах сөрөг ойлголт авч болдог гэсэн үг юм. Үүнийг үзэхэд имидж гэдэг зүйл нь хувь хүн бүрд үлдээсэн жижиг сэтгэгдлийн нийлбэрийг тухайн хувь хүн, байгууллагын имидж гэж хэлж болно.

ё/ Хэвлэл мэдээлэл

Цагдаагийн алба хаагчид нь гэмт хэрэгтэй тэмцэх, нийтийн хэв журам хамгаалах, олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах зорилгоор бусдын эрх, эрх чөлөөг хязгаарлах эрх, үүрэгтэй байдаг тул үргэлж хэвлэл мэдээллийн байгууллагын хувьд гол бай байх нь элбэг байдаг. Эерэг талаар ч тэр сөрөг талаар байсан ч энэ нь иргэд, олон нийтэд хамгийн ихээр нөлөөлдөг. Өөрөөр хэлбэр

хэвлэл мэдээллийн байгууллага иргэдийн анхаарлыг татаж хандалт ихтэй мэдээ бэлтгэхийн тулд цагдаагийн байгууллага, алба хаагчийн алдаа дутагдал, хууль зөрчсөн зарим асуудлаар мэдээ, мэдээлэл бэлтгэх хандлага ажиглагддаг.

ж/ Гадаад төрх

Цагдаагийн алба хаагчийн гадаад төрхөөр тухайн алба хаагчийг үнэлэх асуудал яригддаг. Жишээлбэл дүрэмт хувцас, энгэрийн тэмдэг, ялгах тэмдэг, агсамж, тусгай хэрэгслийн бүрдэл, галт зэвсэг, цагдаагийн тусгай дуут болон гэрлэн дохиогоор тоноглогдсон тээврийн хэрэгсэл, богино долгионы станц зэрэг маш олон зүйлсээс хамаарч мөн Цагдаагийн алба хаагчийн имидж бүрддэг.

Тухайлбал: Энгийн машинаас үс нь өрвийсөн, халтар хувцастай, ямар нэгэн хантааз болон агсамж, тусгай хэрэгсэл юу ч байхгүй хүн бууж ирээд иргэдэд шаардлага тавихад хэрхэн хүлээн авч шаардлагыг биелүүлэх бол? Эсрэгээрээ алаг тэрэгнээс дүрэмт хувцсаа дүрмийн дагуу өмссөн, агсамж тусгай хэрэгслээ бүрэн зүүсэн алба хаагч бууж ирэн шаардлага тавихад хэрхэн яаж хүлээж авах бол? Энэ талаар туршилт хийж үзэхэд үр дүн нь тодорхой харагдана.

Мөн бас нэг сонирхолтой баримт байдаг нь цагдаагийн алба хаагчийн имидж бүрдүүлэхэд чухал нэг зүйл байдаг нь галт зэвсэг юм. Галт зэвсэг агссан алба хаагчийг иргэд хараад эмээдэг, шаардлагыг нь эсэргүүцэх юм бол болохгүй шүү гэсэн байдлаас хардаг гэсэн үг юм.

3. Боловсрол, мэдлэг чадварын асуудал

Цагдаагийн алба хаагчдын мэдлэг чадварын асуудал шалгагдаж байгаа хүнийхээ үгэнд баригдсан зөв бичгийн дүрмийн алдаатай бичдэг, шивж чаддаггүй гэх мэт хамгийн наад захын жижигхэн зүйлээр алба хаагчдын имидж сөрөг талаар үлдэж байдаг. Тиймээс алба хаагчдын мэдлэг чадвар, Компьютер технологи, Цахим гэмт хэрэг, Цахим мөнгө, орчин цагийн гэмт хэргийн нөхцөл байдал хувьслын, талаар сургалтыг түлхүү явуулах шаардлагатай байна.

2.1.4 Монголын цагдаагийн имиджи ямар түвшинд байна вэ?

Цагдаагийн байгууллагын имидж нь алба хаагчдын имиджээс бүрдэх ба энэ нь харьцангуй өргөн ойлголт юм. Өнөөдөр хүмүүс "Цагдаа" гэх үгийг сонсоод толгойд нь юу буудаг бэ? гав, бороохой, торгууль гэж боддог. Өөрөөр хэлбэр бид иргэдэд ийм сэтгэгдлийг төрүүлж энэхүү имиджийг бүрдүүлсэн байна гэсэн үг юм. Өнөөгийн Цагдаагийн байгууллагын имидж ямар төвшинд байгаа бэ? Эерэг тал нь давамгай юу, Сөрөг тал уу? Та бүхэн хэлүүлэлтгүй гадарлаж байгаа байх.

Цагдаагийн алба хаагчидтай холбоотойгоор өнөөдрийн нийгэмд цахим орчинд иргэд уур бухимдлаа илэрхийлэх нь ихэсжээ. Дуртай иргэн нь цагдаагийн алба хаагчтай маргах юм уу өөрт шударга бус санагдсан тохиолдолд утсаа гаргаж ирэн бичлэг хийн Фейсбүүкт байрлуулна хэмээн сүрдүүлэх хандлага нэгэнт тогтож бий болсон байна. Өөрөөр хэлбэр иргэд цагдаагийн алба хаагчидтай холбоотой гомдлыг хариуцсан газарт нь өргөдөл гаргахаас илүүтэй Фейсбүүкт байрлуулж

алба хаагчдын нэр хүндэд халдах зорилгоор олон нийтэд мэдээлэлж байна гэсэн үг юм. Үүний улмаас бидний имидж, дүр, төрх нийгэмд сөрөг талаасаа давамгайлах илүү их магадлал өндөртэй байна гэсэн үг юм.

2.2 Бид Цагдаагийн алба хаагчийн имиджийг эерэг талаас нийгэмд түгээх асуудал

Цагдаагийн байгууллагын имидж нь алба хаагчдын имиджээс бүрдэх ба энэ нь харьцангуй өргөн ойлголт юм. Өнөөдөр хүмүүс "Цагдаа" гэх үгийг сонсоод толгойд нь юу буудаг бэ? гав, бороохой, торгууль гэж боддог. Өөрөөр хэлбэр бид иргэдэд ийм сэтгэгдлийг төрүүлж энэхүү имиджийг бүрдүүлсэн байна гэсэн үг юм. Өнөөгийн Цагдаагийн байгууллагын имидж ямар төвшинд байгаа бэ? Эерэг тал нь давамгай юу, Сөрөг тал уу? Та бүхэн хэлүүлэлтгүй гадарлаж байгаа байх.

2.2.1 Алба хаагчын хандлага төлөвшүүлэх тал дээр анхаарах

Та бүхэнд би имиджийн талаар ойлголтыг ярихдаа тодорхой дурдсан билээ. Цагдаагийн алба хаагчийн имидж хэрхэн бүрэлдэн бий болж үнэлэгддэг талаар. Энэ нь дийлэнх хэсэг нь алба хаагчийн харилцааны хандлага, ажилдаа чин сэтгэлээсээ хандах хандлага, мэдлэг, мэдээлэлтэй байж байнга өөрийгөө дайчлан сурч боловсрох асуудлууд нь бүгд алба хаагчийн хувийн шинж чанар, хандлага бөгөөд тухайн хүнийг төлөвшилдээр тогтсон зүйл гэж хэлж болно.

"Хүн болох багаасаа хүлэг болох унаганаасаа" хэмээх Монгол ардын зүйр цэцэн үг байдаг та бүхэн мэдэж байгаа байх. Өөрөөр хэлбэл бие хүний хөгжил нь багаасаа өөрийн өсөж торниж буй орчноос хамаарч төлөвшдөг. Тийм атал бид 2 цагийн ажилсаг, хөдөлмөрч байх талаар лекц тавиад багаасаа залхуу хойрогдуу өссөн хүнийг ажилсаг, хөдөлмөрч болгож төлөвшүүлж чадах уу? чадахгүй. Тэгвэл бид сургалт соён гэгээрүүлэх ажлыг хувь хүний төлөвшил талруу түлхүү чиглүүлж энэ төрлийн урт болон богино хугацааны сургалт, соён гэгээрүүлэх ажлыг зохион байгуулах хэрэгтэй.

2.2.2 Боловсон хүчний зөв бодлого баримтлах

Хувь хүний хандлага төлөвшлийг бид амархан өөрчилж чадахгүй энэ бол харьцангуй өргөн ойлголт учир бид анхнаас нь боловсон хүчний зөв бодлого баримталж анх цагдаагийн байгууллагын сонгон шалгаруулалтад хамрагдаж буй иргэдийг маш нарийн судалж, сонгон шалгаруулж элсүүлэх шаардлагатай.

Өнөөдөр бидний сонгон шалгаруулалт эрүүл мэнд, бие бялдар, сэтгэцийн эрүүл мэнд гэсэн хэдхэн төрлийн цензур тавин элсүүлж байна. Бид хувь хүний төлөвшлийг амархан өөрчилж чадахгүй учир анхнаасаа зөв боловсон харьцаатай, сурч мэдэх арвин их хүсэл тэмүүлэлтэй бие хүн болон төлөвшсөн хүнийг сонгон шалгаруулж элсүүлэх нь чухал асуудал юм.

Өөрөөр хэлбэл сонгон шалгаруулалтад энэ төрлийн тусгай шаардлагыг тавин хувь хүний төлөвшлийг тодорхойлж элсүүлэх шаардлагатай гэсэн үг юм.

2.2.3 Орчин цагтайгаа хөл нийлүүлсэн мэдлэг, чадвартай цагдааг бий болгох

Орчин цагт иргэд ямар цагдаатай байхыг хүсдэг вэ? Хуучин нийгмийн үзэл суртлын сэргийлэх, Богд хаант Монгол улсын үеийн арван тавны цагдаа юу? Өнөөдөр харанхуй бүдүүлэг, чулуун зэвсгийн үе биш хүний эрх, эрх чөлөөг хангасан, шударга, зарчимч, техник технологи, мэдээллийн хэрэгсэл маш ихээр хөгжсөн 21-р зуунд иргэд, олон нийт хүнлэг, энэрэнгүй, итгэлтэй, хүчирхэг, боловсролтой мөн гагцхүү чадварлаг, орчин үетэйгээ хөл нийлүүлсэн цагдаатай байхыг хүсдэг. Мэдээллийн аюулгүй байдал нэн тэргүүнд тавигдаж инноваци, хамтын эдийн засаг, аж үйлдвэрлэлийн 4-р хувьсал, хиймэл оюун ухаан, Дрон, "Big data-Их өгөгдөл" зэрэг орчин үеийн техник, технологи болон тэдгээрээс үүдэн гарч болох эрсдлээс урьдчилан сэргийлсэн, энэ төрийн гэмт хэрэг, зөрчилтэй тэмцэхэд бэлэн цагдаатай байхыг хүснэ. Мөн орчин үед уламжлалт гэмт хэргүүд болох /хулгай, дээрэм, залилан мэхлэх, хүчиндэх г.м/ бүхий л гэмт хэргүүд цахим орчноор дамжин үйлдэгдэж хувьсан өөрчлөгдөж байна. Мөн цахим мөнгө, интернэт банк, мобайл банк зэрэг үйлчилгээнүүд иргэдийн өдөр тутмын үйл ажиллагаанд нэвтрэн үүнийг даган цахим эдийн засгийн эсрэг гэмт хэргүүд ихээр гарч байна. Үүнд бид бэлэн үү нийгэм өөрчлөгдөж байна та бид хэрхэн өөрчлөгдөж байна вэ?

Өнөөдөр дүүрэг дэх Цагдаагийн хэлтсүүдийн эрүүгийн мөрдөгч нар цахим гэмт хэргийг шалгаж буруутай этгээдийг олж тогтоон илрүүлэх чадвартай алба хаагч хир их байгаа бол? Нийгэм өөрчлөгдөж байна бид бас үүнийг даган хувьсан өөрчлөгдөх шаардлагатай байна.

Тиймээс бид цахим гэмт хэрэгтэй тэмцэх, мэдээлэл холбооны технологийн талаар сургалтыг чанартай зохион байгуулах, цаашлаад энэ чиглэлээр сурч боловсрох хүсэл сонирхолтой алба хаагчдыг байгууллагаас тодорхой хэмжээгээр дэмжин ажиллах хэрэгтэй байна.

Өнөөдөр намайг хувиараа өөрийн халааснаас мөнгөө гарган мэдээлэл холбооны технологи өндөр хөгжсөн Япон, БНСУ-д энэ чиглэлээр их, дээд сургуульд суралцах хүсэлт гаргавал манай удирдлага юу гэж хариулах бол? Ажлаа өгөөд яв гэх байх тийм атал Цагдаагийн алба хаагч хугацаа алдаж гаднын улсруу сурч боловсрохоор явах сонирхолгүй болно. Тиймээс ЦЕГ-аас тал дээр анхаарч тодорхой хэмжээний бодлого баримтлан ажиллаж чадвал бидний өнөөдрийг харсан бодлогоос илүүтэйгээр ирээдүйг харсан зөв бодлого юм болвуу.

2.3 Цагдаагийн алба хаагчийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг сурталчлах

2.3.1 Энтертаймент цуврал нэвтрүүлэг бэлтгэн хүргэх

Иргэд олон нийтэд Цагдаагийн алба хаагчийн болоод байгууллагын имиджийг эерэг талаас бүрдүүлэхэд хамгийн хүчтэй зэвсэг болох хэвлэл мэдээллийн байгууллагыг түшиглэн зохион байгуулдаг хэдий ч энэ нь хангалтгүй

байгаа юм. Өөр бусад өндөр хөгжилтэй улсууд гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр энтертаймент реалити шоуг зохион байгуулан ажиллаж байна. Тухайлбал:

"Өгөөшний автомашин" реалити шоуны хэсэг 2007-2012

Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэхэд энтертаймент аргыг хамгийн өргөнөөр ашигладаг улс бол АНУ юм. Тэд автомашины хулгайтай тэмцэхийн тулд "bait car" буюу "Өгөөшний автомашин" гүйцэтгэх ажлын комбинац-ыг реалити шоу болгон улс орон даяар цацаж хүмүүсийн нэлээдгүй хандалтыг авч чадсанаар тус улсад дэл сул автомашиныг уг телевизын шоу өгөөшний автомашин юм биш биздээ хэмээн болгоомжилсноор уг төрлийн гэмт хэргийг 40% хүртэл бууруулж чадсан нь урьдчилан сэргийлэх, албаны үйл ажиллагааг сурталчлахад реалити шоуны арга ямар их үр дүнтэй бэ гэдгийг харуулж чадсан.

"Хурд хэтрүүлэгч" реалити шоуны хэсэг 2012-2015 он

Мөн адил АНУ-ын "Tru" Тв-ээс хөтлөн явуулсан замын хөдөлгөөний дүрэм зөрчигчидтэй цагдаагийн алба хаагчид хэрхэн тэмцэж буй талаар өгүүлэх тус цуврал реалити нэвтрүүлэг нь зам тээврийн осол, хэргээс урьдчилан сэргийлэхээс гадна цагдаагийн алба хаагчдын өдөр тутмын үйл ажиллагааны зовлон жаргал, тулгарч байдаг харамсалтай болон хөгжилтэй явдлуудыг энтертайнмент аргаар маш гоёор найруулан хийж олны хүртээл болгож чадсан. Тус нэвтрүүлгийн тусламжтайгаар Цагдаагийн алба хаагчдын имиджийг эерэг талаас нь харуулж чадсан нэвтрүүлэг болсон.

Бид үүнтэй адилаар "Хулганын хавх", "Өгөөшний байшин" гэх мэт нэртэй өөрсдийн гэсэн онцлог нэвтрүүлгийг хийлгэж болохгүй гэж үү?. Монголд хамгийн ихээр үйлдэгдэж буй халаасны хулгай, орон байрны хулгайн гэмт хэрэгтэй Цагдаагийн алба хаагчид хэрхэн тэмцэж хулгайчдыг олж тогтоон илрүүлж буй талаар нэвтрүүлгийг бэлтгэж хүргэх хэрэгтэй. Хамгийн гол нь үзэгчдийн анхаарлыг татсан энтертаймент цуврал шоу хийж албаны үйл ажиллагааг эерэг талаас нь сурталчлах хэрэгтэй.

Би нэг жишээ дурдъя. ЦЕГ-ын Хэвлэл мэдээллийн төвын дарга нь 2020 оны 10 дугаар сард МҮОНРТ-д "Орон нутгийн зам хөдөлгөөний соёл-2020" аян амжилттай зохион байгуулагдлаа гэх ярилцлага зэргээс илүүтэйгээр хуучний "Зөн билгийн тулаан" нэвтрүүлгээр гарсан Баянзүрх дүүрэг дэх Замын цагдаагийн хэлтсийн алба хаагчийн үүрэг гүйцэтгэж буй байдал болон согтуугаар тээврийн хэрэгсэл жолоодсон жолоочийг хараад л илрүүлж байгаа нь алба хаагчийн ажилдаа мэргэшсэн байдал иргэдэд хэр их эерэг сэтгэгдэл үлдээсэн бэ гэдэг харагдаж байна. Үүнээс үзэхэд энтертаймент төрлийн нэвтрүүлгүүд иргэд, олон нийтэд хэр их сэтгэгдэл үлдээдэг тухай тодорхой харагдаж байна.

2.3.2 Автомашины болоод энгэрийн камерыг хэрэглэж хэвшүүлэх.

Цагдаагийн ерөнхий газраас маш их хэмжээний хөрөнгө төсөв гаргаж алба хаагчдыг энгэрийн камераар хангасан билээ. Тэгвэл алба хаагчдыг тухайн энгэрийн камерыг өдөр тутмын үйл ажиллагаанд хэрэглэн хэвшүүлэх, ач холбогдлыг нь ойлгуулах, цаашлаад албаны эзэмшлийн автомашинуудыг бүрэн хар хайрцагжуулах шаардлагатай байна.

Албаны эзэмшлийн автомашинуудыг бүрэн хар хайрцагжуулж, алба хаагчдыг энгэрийн камерыг өдөр тутамд ашиглаж хэвшүүлэх шаардлага нь гэвэл алба хаагчийн гэм буруугүй талаар нотолж албан үүргээ гүйцэтгэх хугацаанд болсон үйл явдлын процессыг бүрэн бичиж аван нотлох баримтаар ашиглах боломжтой болно. Хамгийн гол нь ямар нэгэн хүний амь нас аварсан, гэмт этгээдтэй тэмцэж буй байдал зэрэг ямар нэгэн гавьяат үйлдлүүдийг баримтжуулан авч дараад нь хэвлэл мэдээллийн байгууллага, олон нийтийн цахим сүлжээгээр тарааж Цагдаагийн алба хаагчийн эерэг имиджийг бүрдүүлэх боломжтой болох юм.

ГУРАВ. ДҮГНЭЛТ

ЕРӨНХИЙ ДҮГНЭЛТ

Цагдаагийн алба хаагчидтай холбоотойгоор өнөөдрийн нийгэмд цахим орчинд иргэд уур бухимдлаа илэрхийлэх нь ихэсчээ. Дуртай иргэн нь цагдаагийн

алба хаагчтай маргах юм уу өөрт шударга бус санагдсан тохиолдолд утсаа гаргаж ирэн бичлэг хийн Фейсбүүкт байрлуулна хэмээн сүрдүүлэх хандлага нэгэнт тогтож бий болсон байна. Өөрөөр хэлбэр иргэд цагдаагийн алба хаагчидтай холбоотой гомдлыг хариуцсан газарт нь өргөдөл гаргахаас илүүтэй Фейсбүүкт байрлуулж алба хаагчдын нэр хүндэд халдах зорилгоор олон нийтэд мэдээллэж байна гэсэн үг юм. Үүний улмаас бидний имидж, дүр, төрх нийгэмд сөрөг талаасаа давамгайлах илүү их магадлал өндөртэй байна гэсэн үг юм. Цахим орчинд Цагдаагийн байгууллага болон Цагдаагийн алба хаагчийн үйл ажиллагаатай холбоотой сөрөг мэдээллүүд болон Цагдаагийн алба хаагчийг доромжилж буй, биед нь халдаж буй дүрс бичлэг, агуулга бүхий мэдээ мэдээлэл тасралтгүй тавигдаж байгаа нь Цагдаагийн алба хаагчийн соёлгүй болон мэдлэг чадвар дутмагаас үүдэн хүнтэй зөв харилцаж чадахгүй байгаа байдал, өөрийнхөө биеийг хамгаалж чадахгүй байгаа дүр төрх нийгэмд бүрэлдэн тогтох өндөр эрсдэлтэй байна. Уг хүчин зүйлсээс хамаарч Цагдаагийн байгууллагатай огт харилцаж үзээгүй “Z” үеийнхэн дунд Цагдаагийн байгууллагыг үзэн ядах, би хүний эрх эдэлж байгаа тул Цагдаагийн алба хаагч намайг яаж ч чадахгүй гэх үзлээс үүдсэн алба хаагчийн эрх, эрх чөлөөнд халдах том эрсдэл үүсэж байна. Иймээс Цагдаагийн алба хаагчийн шаардлагыг эсэргүүцсэн үед холбогдох хууль, журмын дагуу өөрийгөө болон бусдын эрх, чөлөөг хамгаалах зорилгоор шаардлагатай тохиолдолд эргэлзэлгүйгээр биеийн хүч, тусгай хэрэгсэл хэрэглэдэг, хэрэглэхдээ холбогдох журам ЦБҮАЖ-д заагдсан арга техникээр хэтрүүлэн хэрэглэхгүй байх мэдлэг, чадварыг алба хаагч бүрт дадал зуршил болгох шаардлагатай байна. Цахим орчин, хүн бүрийн хэрэглээ болсон мэдээллийн эрэн зуунд байгаа бидний хувьд цагдаагийн алба хаагчийн болоод байгууллагын имиджийг хэрхэн эерэг талаас бий болгож албаны нэр хүндийг өргөх чиглэлээр тодорхой ажил арга хэмжээнүүдийг цаашид зохион байгуулах шаардлагатай байна. Үүний тулд бид хамгийн эхэнд бүх шатандаа зөв боловсон харьцаатай, ажилсаг, хүнд сурталгүй, иргэдэд чирэгдэл учруулдаггүй алба хаагчдыг бий болгох шаардлагатай юм. Мөн алба хаагчдын өдөр тутмын үйл ажиллагааг иргэд олон нийтэд эерэг талаас нь сурталчилж, ажиллах шаардлагатай байна. Тиймээс дараах саналуудыг гаргаж байна. Үүнд

ДӨРӨВ. САНАЛ

Санал-1

Алба хаагчийн хувь хүний хөгжил, төлөвлөлтүү хандсан тодорхой төрлийн арга хэмжээнүүдийг зохион байгуулах. Нөлөөллийн урт болон богино хугацааны сургалт, сурталчилгааны ажлыг зохион байгуулах.

Санал-2

Боловсон хүчний зөв бодлогыг явуулах. Сонгон шалгаруулалтыг чангатгах

Санал-3

Орчин цагтайгаа хөл нийлүүлсэн техник технологи, цахим гэмт хэрэгтэй тэмцэх, цахим мөнгөний талаар тодорхой сургалтыг орох. Мөн энэ чиглэлээр гадаад болон дотоодод суралцах хүсэлтэй алба хаагчдыг тодорхой хэмжээнд дэмжиж холыг харсан боловсон хүчний бодлого явуулах

Санал-4

Цагдаагийн алба хаагчийн болоод байгууллагын үйл ажиллагааг сурталчлах чиглэлээр тодорхой ажил арга хэмжээг зохион байгуулах. Тухайлбал цуврал реалити шоуг бэлтгэж хүргэх.

Санал-5

Албаны эзэмшлийн автомашинуудыг хар хайрцагжуулж, энгэрийн камерыг өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа тогтмол хэрэглэж хэвшүүлэх, ач холбогдлыг нь ойлгуулах.

Санал-6

Цагдаагийн алба хаагчийн шаардлагыг эсэргүүцсэн үед холбогдох хууль, журмын дагуу өөрийгөө болон бусдын эрх, чөлөөг хамгаалах зорилгоор шаардлагатай тохиолдолд эргэлзэлгүйгээр биеийн хүч, тусгай хэрэгсэл хэрэглэдэг, хэрэглэхдээ холбогдох журам ЦБҮАЖ-д заагдсан арга техникээр хэтрүүлэн хэрэглэхгүй байх мэдлэг, чадварыг алба хаагч бүрт дадал зуршил болгох шаардлагатай байна.

ТАВ. НОМ ЗҮЙ

1. Веб хуудас:

- www.Naver.com
- www.wikipedia.com
- www.google.mn